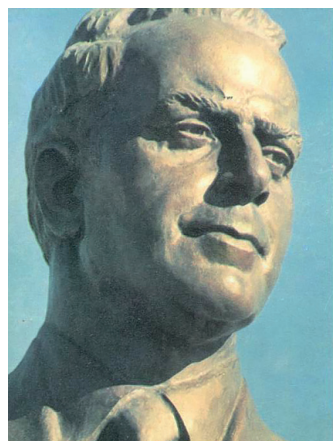

Milli azadlıqdan
şirin nemət yoxdur!

İlham Əliyev

YENİ AZƏRBAYCAN

21 iyun
2025-ci il,
şənbə
№ 105 (6932)
Qiyməti
60 qəpik

Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi Azərbaycan xalqının milli sərvətidir
Qəzet 1993-cü ilin aprel ayından nəşr olunur. Yeni Azərbaycan Partiyasının orqanı.

“Kəmərlər və Yol” Təşəbbüsünün Birgə Təşviqi üzrə Əməkdaşlıq Planı” təsdiqləndi!

Bax sah. 2

Azərbaycan Özbəkistanla yeni prioritet istiqamətlər üzrə fəal iş aparır

Bax sah. 2

Türkiyə- Azərbaycan qardaşlığının növbəti rəmzi

Bax sah. 3

Bax sah. 3

Diplomatik korporun nüməyəndələri Laçında olublar

Bax sah. 4

“Əmək pensiyaları haqqında” qanuna son dəyişikliklər

Prezident İlham Əliyev “Əmək pensiyaları haqqında” Qanuna dəyişiklik edilməsi barədə Qanunu təsdiqləyib. Dəyişikliklərə əsasən, daha tez pensiyaya çıxan vətəndaşlarımızın pensiyaları güzəşt müddətində dövlət büdcəsi hesabına ödəniləcək. Yəni çox uşaqlı ailələrdə güzəştli şərtlərlə qadınlar, bəzi hallarda isə atalar 5 il tez pensiyaya çıxırlar. Bu hallarda analar 59, atalar isə 60 yaşda pensiyaya çıxırlar. Həmin vətəndaşlarımızın güzəştli şərtlərlə ilə pensiyaya çıxması üçün...

Bax sah. 5

Dövlətimizin fəal iqlim diplomatiyası dünyada təqdir olunur

Son illərdə xoş məramla əsaslanan ardıcıl siyasətin nəticəsi olaraq Azərbaycanın dünyada birlişdirici, dialoqa xidmət edən rolu daha da artır. Prezident İlham Əliyev bir qayda olaraq yaranan global çağırışlara qarşısında beynəlxalq həmrəyliyin gücləndirilməsi təşəbbüslərindən çıxış...

Bax sah. 3

Ermənistan AI yolunda israr edərsə...

Avrasiyanın mərkəzində davam edən siyasi-hərbi kataklizmlər bir sıra mühüm məqamları ortaya çıxarır. İlk növbədə, yeni dövrdə region dövlətləri arasındakı münasibətlərin ümumi global proseslərin əsas lokomotivi kimi çıxış etməsi faktı bir daha təsdiqlənir - artıq global əlaqələndirmənin ən əsas ünsürlərindən biri məhz ikitərəfli və çoxtərəfli münasibətlər sayılır. Azərbaycanın bu mənada, həm özürünə götürdüyü vəzifə, həm də gördüyü işlər...

Bax sah. 6

Avropa Parlamenti Gürcüstana qarşı...

Gürcüstanda “Xarici təsirin şəffaflığı haqqında” qanun qəbul edildikdən sonra Qərbin bu ölkəyə təzyiqləri xeyli artır. Buna səbəb sözügedən qanunun Qərb dairələrinin və ölkə müxalifətinin kəskin etirazlarına səbəb olmasındır. Ötən ilin əvvəllərindən sözügedən qanun səbəbindən tərəflər arasında soyuqluq yaranıb.

Qərbin Gürcüstana təzyiqləri hələ də davam edir. Belə ki, bugünlərdə Avropa Parlamenti Gürcüstanla bağlı yeni qətnamə layihəsini qəbul edib. “Gürcüstanda media azadlığı, xüsusən də Mzia Amaqlıbəlinin...”

Bax sah. 6

QDİƏT-in əsas hədəflərindən biri...

Qara Dəniz İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının (QDİƏT) prioritet hədəflərindən biri də regional nəqliyyat-logistika sahəsində əlaqələrin inkişaf etdirilməsidir. Təşkilata üzv ölkələr hesab edir ki, regionda uzunmüddətli və sıx əməkdaşlığın təşviq edilməsində, eləcə də bir sıra müvafiq istiqamətlər üzrə iqtisadi aktivliyin artırılmasında mövcud nəqliyyat dəhlizlərində inteqrasiyanın gücləndirilməsi mühüm töhfəverici rol oynayır. Bu nəqliyyat sxemləri sırasında ən perspektivli platforma isə Orta Dəhliz hesab olunur.

Orta Dəhliz... Bax sah. 5

Bədən və ruhun harmoniyası!

Bax sah. 8

Azərbaycan və Özbəkistan yeni prioritet istiqamətlər üzrə fəal iş aparır

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev iyunun 20-də Özbəkistan Respublikasının investisiya, sənaye və ticarət naziri, Hökumətlərəsi Komissiyasının həmsədri Laziz Kudratovu qəbul edib. Dövlətimizin başçısı Laziz Kudratovun ölkəmizə səfərinin ikitərəfli gündəliyimizlə bağlı məsələlərin müzakirəsi üçün yaxşı imkan yaratdığı-

nı dedi. Azərbaycanla Özbəkistanın çox sayda birgə layihələr həyata keçirdiyini məmnunluqla vurğulayan Prezident İlham Əliyev qeyd edib ki, bu, bütün sahələrdə əlaqələrimizin sıx dostluq xarakteri daşmasının göstəricisidir.

Qəbula görə minnətdarlığını bildiren Laziz Kudratov Özbəkistan Prezidenti Şavkat Mirziyoye-

vin salamlarını dövlətimizin başçısına çatdırıb. Qonaq qeyd edib ki, Özbəkistan dövlətinin başçısı qarşıda Azərbaycana nəzərdə tutulan səfərinə hazırlaşır və bu səfəri konkret praktiki məzmunla zənginləşdirmək üçün hökumətə tapşırıqlar verib.

Prezident İlham Əliyev salamlara görə minnətdarlığını bildirərək onun da salamlarını Şavkat Mirziyoyevə çatdırmağı xahiş edib. Qonaq vurğulayıb ki, ötən il Azərbaycan Prezidentinin Özbəkistana dövlət səfəri

zamanı iki ölkənin prezidentlərinin qarşıya qoyduqları yeni prioritet istiqamətlər üzrə fəal iş aparılır. Görüşdə iqtisadi-ticarəti əlaqələrin inkişafı məmnunluqla vurğulanıb, sənaye kooperasiyası, nəqliyyat, logistika əlaqələrinin daha da genişləndirilməsi və yeni birgə layihələr barədə fikir mübadiləsi aparılıb.

Prezident İlham Əliyev UFC-nin prezidentini qəbul edib

İyunun 20-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev “Ultimate Fighting Champions-hip”-in (UFC) prezidenti, amerikalı sahibkar Deyna Uaytı qəbul edib. Azərbaycana səfərdən məmnunluğunu ifadə edən Deyna Uayt Bakıda keçiriləcək UFC turnirinə hazırlıq işlərinin yüksək səviyyədə aparıldığını vurğuladı və göstərilən dəstəyə görə Prezident İlham Əliyevə minnətdarlığını bildirib.

Dövlətimizin başçısı UFC turnirinin ölkəmizdə ilk dəfə təşkil edilməsinin əhəmiyyətinə toxunaraq onun davamlı olacağına ümidverliyi bildirib, bu tədbirin Azərbaycanın dünyada idman ölkəsi kimi daha çox tanınması baxımından rolunu qeyd edib.

Söhbət zamanı Azərbay-

canda idmanın bütün növlərinə göstərilən dövlət qayğısından söhbət açılıb, son illərdə idmançılarımızın dünyaya səviyyəli mühüm yarışlarda qazandıqları uğurlar vurğulanıb, gənc nəsildə idmana həvəsin təbliğ edilməsi istiqamətində görülən iş-

lərə toxunulub.

Görüşdə indiyədək ölkəmizdə nüfuzlu beynəlxalq idman yarışlarının yüksək səviyyədə təşkil edilməsindən məmnunluqla ifadə olunub, UFC turnirinin də bu cür keçirilməsinə əminlik bildirilib.

Azərbaycan və Çinin yeni təşəbbüsü...

“Kəmərlər və Yol” üzrə Əməkdaşlıq Planının qüvvəyə minməsi iki dövlət arasında nəqliyyat-logistika-ticarəti bağlantıları daha da möhkəmləndirəcək

Cənubi Qafqazın lideri Azərbaycanla Asiyanın və dünyanın iqtisadi-siyasi güc mərkəzlərindən biri olan Çinlə münasibətlər son illərdə ən yaxın dostluq zirvəsinə qalxaraq region üçün nümunəvi formalarından birinə çevrilib. Dünyada baş verən yeni siyasi-iqtisadi proseslər və digər amillər, ələxsus da nəqliyyat-tranzit qovşaqlarındakı fragmentasiyalar, digər mühüm kommunikativ faktorlar hər iki ölkənin bir sıra ortaq baxış və strateji maraqlarını təminləyir. Prezident İlham Əliyevin cari ilin aprel ayında Çin Xalq Respublikasına (ÇXR) dövlət səfəri və imzalanan yeni sazişlər münasibətlərinin tamamilə yeni keyfiyyət mərhələsinə çatdırmaq üçün mühüm hüquqi-iqtisadi baza hesab edilə bilər.

Həmin səfər zamanı iki dövlət arasında imzalanan sənədlər arasında “Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Çin Xalq Respublikası Hökuməti arasında “Bir kəmərlər, bir yol” təşəbbüsünün birgə təşviqi üzrə Əməkdaşlıq Planı”nın müəhim sazişlərdən biridir. Prezident İlham Əliyevin iyunun 20-də imzaladığı müvafiq Fərmana əsasən, “Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Çin Xalq Respublikası Hökuməti arasında “Kəmərlər və Yol” Təşəbbüsünün Birgə Təşviqi üzrə Əməkdaşlıq Planı”nı təsdiq edilib ki, bununla da Əməkdaşlıq Planının müddəalarının həyata keçirilməsinə start verilib. Bu isə Azərbaycan və Çin arasında nəqliyyat-logistika bağlantılarının daha da möhkəmlənməsinə səbəb olacaqdır.

2015-ci ildə verilmiş uzaqgörən qərar

Qeyd edək ki, “Bir kəmərlər, bir yol” (“Kəmərlər və Yol”) layihəsi Çin rəhbəri Si Cinqin tərəfindən 2013-cü ildə elan edilib və bu təşəbbüsə ilk qoşulan ölkələrdən biri Azərbaycan olub. Prezident İlham Əliyevin 2015-

ci ildə Çinə səfəri zamanı “Azərbaycan Respublikası Hökuməti və Çin Xalq Respublikası Hökuməti arasında “İpək Yolu İqtisadi Kəməri”nin yaradılmasının birgə təşviqinə dair Anlaşma Memorandumu”nun imzalanmasından sonra ölkəmiz bu marşrutda öz yerini müəyyənləşdirib. 2019-cu ilin aprelində Pekində keçirilən 2-ci “Bir kəmərlər, bir yol” Beynəlxalq Əməkdaşlıq

strateji dünya layihəsi olmasını tam təsdiqləyib.

Azərbaycan və Çin tranzit daşınmalarını 2 dəfə artırır

Azərbaycan bu global layihənin reallaşmasına istər öz ərazisində, istərsə də onun hüddurlarından kənarda Çindən sonra daha çox investisiyalar qoyan ikinci səhmdar kimi öz təşəbbüskarlıq iradəsini nümayiş etdirib, digər coğrafiyaları da bu dəhlizlə

perspektivlər açır.

Özünün əlverişli coğrafi mövqeyindən istifadə edən Azərbaycan ərazisindən keçən yük axınının kəskin artması nəzərə alaraq, beynəlxalq nəqliyyat dəhlizlərini fəal inkişaf etdirməyə, müasir infrastruktur yaratmağa və onların ötürücülük qabiliyyətinin artırılmasına əlavə investisiya qoymağa davam edir.

Hazırda bu layihəyə 150 dövlət qoşulub ki, bu da Çindən başqa dünya əhalisinin 65 faizinin yaşadığı bir coğrafiyanı əhatə edir. Bu ölkələr dünya ümumi daxili məhsulunun (ÜDM) 30 faizini istehsal edirlər. Təşəbbüs çərçivəsində həyata keçirilən işlərin maliyyələşməsi üçün ilkin olaraq büdcəsi 40 milyard dollardan ibarət “İpək Yolu Fondu” yaradılıb.

Orta Dəhliz Zəngəzurla birləşir

Uzunmüddətli hədəf bütün tərəfdaşları vahid logistika zəncirində birləşdirməkdir. Azər-

baycanın Qlobal Cənubun fəal ölkəsi olması və Çinin bu coğrafiyada çox vacib və fəal rol oynaması əlaqələrin çoxşaxəliliyini daha da artırır. Perspektivdə bu dəhlizin Zəngəzurdan, Zəngilan istiqamətindən keçməsi mümkün hesab edilir.

Azərbaycan həm də Çinin Avropa ilə artan ticarətində mühüm ötürücü statusuna malikdir. Şərqdən gələn böyük iqtisadi resursların, mal və xidmətlərin Avropaya çıxarılmasında və əmtəə zəncirinin genişlənməsində Azərbaycan tranzit və əlaqələndirici ölkə kimi strateji ölkədir. qitələr arasında bağlantı təmin edən geoiqtisadi əhəmiyyətə malik təchizatçdır.

Beləliklə, Çinin “Kəmərlər və Yol” təşəbbüsü iştirakçı dövlətlərə, o cümlədən də Azərbaycana iqtisadi dividendlərlə yanaşı, həm də siyasi zəmanət də qazandıracaq. Azərbaycan Çin və digər Asiya dövlətlərinin qismində özünə siyasi tərəfdaşlar əldə edəcək. Həmçinin bu layihənin ən geniş qovşağı olan Orta Dəhlizin coğrafi hüddurlarının genişlənməsi Azərbaycan və Çin arasında ikitərəfli münasibətlərin inkişafını daha da artırmaqla, regional və global səviyyədə yeni imkanları şəfərbər edəcək. Bir sözlə, “Kəmərlər və Yol” konsepti global sinerji proqramı olmaqla, nəhəng bir coğrafiyada rifah və əməkdaşlığın möhkəmlənməsində əsaslı rol oynayacaqdır.

ELBRUS CƏFƏRLİ

“Kəmərlər və Yol” Təşəbbüsünün Birgə Təşviqi üzrə Əməkdaşlıq Planı” təsdiqlənib

Prezident İlham Əliyev “Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Çin Xalq Respublikası Hökuməti arasında “Kəmərlər və Yol” Təşəbbüsünün Birgə Təşviqi üzrə Əməkdaşlıq Planı”nın təsdiq edilməsi haqqında Fərman imzalayıb. Sənədə əsasən, 2025-ci il aprelin 23-də Pekin şəhərində imzalanmış “Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Çin Xalq Respublikası Hökuməti arasında “Kəmərlər və Yol” Təşəbbüsünün Birgə

Təşviqi üzrə Əməkdaşlıq Planı” təsdiq edilib. İqtisadiyyat Nazirliyinə Əməkdaşlıq Planı qüvvəyə mindikdən sonra onun müddəalarının həyata keçirilməsinin təmin edilməsi tapşırılıb. Eləcə də, Xarici İşlər Nazirliyinə Əməkdaşlıq Planının qüvvəyə minməsi üçün zəruri olan dövlətdaxili prosedurların yerinə yetirildiyi barədə Çin Xalq Respublikası Hökumətinə bildiriş göndərməsi barədə tapşırıq verilib.

Azərbaycan ilə Çin arasında beynəlxalq multimodal daşımalar haqqında Saziş təsdiq olunub

Prezident İlham Əliyev “Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Çin Xalq Respublikası Hökuməti arasında beynəlxalq multimodal daşımalar haqqında Saziş”in təsdiq edilməsi barədə Fərman imzalayıb. Fərmana əsasən, Saziş qüvvəyə mindikdən sonra Azərbaycanın Rəqəmsal İnkişaf və Nəqliyyat Nazirliyi onun müddəalarının həyata keçirilməsini təmin edəcək.

Azərbaycanın Xarici İşlər Nazirliyinə isə Sazişin qüvvəyə minməsi üçün zəruri olan döv-

lətdaxili prosedurların yerinə yetirildiyi barədə Çin Xalq Respublikası Hökumətinə bildiriş göndərmək tapşırılıb.

Qeyd edək ki, Saziş cari il aprelin 23-də Pekində Prezident İlham Əliyevin və Sədr Si Cinqinin iştirakı ilə keçirilən Azərbaycan-Çin sənədlərinin imzalanması mərasimində Azərbaycanın rəqəmsal inkişaf və nəqliyyat naziri Rəşad Nəbiyev və Çinin nəqliyyat naziri Liu Vey tərəfindən imzalanıb.

Azərbaycan və Küveyt kənd təsərrüfatı sahəsində əməkdaşlıq edəcək

Dövlət başçısının imzaladığı müvafiq Fərmana əsasən, 2025-ci il aprelin 30-da Əl-Küveyt şəhərində imzalanmış “Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Küveyt Dövləti Hökuməti arasında kənd təsərrüfatı sahəsində əməkdaşlıq haqqında Anlaşma Memorandumu” təsdiq edilib. Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinə Anlaşma Memorandumu qüvvəyə

mindikdən sonra onun müddəalarının həyata keçirilməsi barədə tapşırıq verilib. Eyni zamanda, Xarici İşlər Nazirliyinə Anlaşma Memorandumunun qüvvəyə minməsi üçün zəruri olan dövlətdaxili prosedurların yerinə yetirildiyi barədə Küveyt Dövləti Hökumətinə bildiriş göndərilməsinin təmin edilməsi tapşırılıb.

Bu gün Azərbaycan-Türkiyə münasibətləri zirvədədir və çoxvektorlu səciyyə daşıyır. İki qardaş ölkənin iqtisadi, humanitar, enerji dialoqu, beynəlxalq diplomatiya sahəsində əlaqələri son illərdə keyfiyyətə yeni mərhələyə yüksəlib. Dörd il bundan öncə imzalanmış Şuşa Bəyannaməsi ikitərəfli əlaqələri rəsmən müttəfiqlik səviyyəsinə yüksəltdi. Müttəfiqlik münasibətlərinin bərqərar olması hər iki ölkənin təhlükəsizliyinə ciddi təminatlar yaradır.

İyunun 19-da Türkiyənin Kahramanmaraş şəhərində Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin və Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın iştirakı ilə “Azərbaycan” məhəlləsinin açılması işi liderlərin tədbirində vurğulan kimi, iki ölkənin qardaşlığının növbəti rəmzidir. “Biz dostuq, qardaş, müttəfiq. Türki-

yə və Azərbaycan - iki qardaş ölkə həm siyasi, həm iqtisadi, həm enerji, nəqliyyat, hərbi və bütün başqa sahələrdə bir-birinin yanında inamlı, uğurla irəliləyir”, - deyərək Prezident İlham Əliyev açılış mərasimində çıxışını bildirib.

Sınaqlarda bərkilən qardaşlıq

Azərbaycanla Türkiyənin qardaşlıq münasibətləri tarixi bağlara söykənir. Hər iki xalq ortaq mədəni irsi və mənəvi dəyərləri bölüşür. Əlamətdar haldır ki, bu gün Azərbaycanda və Türkiyədə həm dövlətlər səviyyəsində tarixi ənənələrin yaşadılmasına güclü siyasi iradə göstərilir, həm də cəmiyyətlərimizdə buna böyük istəkdir.

Azərbaycan və Türkiyə çətin günlərin dostlarıdır. Dövlətimizin başçısının qeyd etdiyi kimi, Azərbaycan hər zaman Türkiyənin yanında olub, Türkiyə də hər zaman Azərbaycanın yanında olub. Qardaş xalqlar yalnız xoş günlərin sevincini bölüşmür, həm də dar gündə bir-birinə dayaq durur, ehtiyac yarananda köməyə tələsirlər. Buna aid həm tarixdən, həm də müasir dövrdən çoxlu nümunələr göstərmək mümkündür. Qardaş ölkə artıq tarixdə qalan Qarabağ münaqişəsinin davam etdiyi üç onillik ərzində həmişə Azərbaycana dəstək verib. Biz Türkiyənin qətiyyətli dəstəyini 44 günlük

Türkiyə-Azərbaycan qardaşlığının növbəti rəmzi

Kahramanmaraşda “Azərbaycan” məhəlləsi

Vətən müharibəsi zamanı bir daha gördük. Müharibənin ilk günlərindən başda qardaş ölkənin Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan olmaqla əksər yüksək səviyyəli rəsmiləri Türkiyənin Azərbaycanın yanında oldu-

qardaş Türkiyə ilə döyünürdü. Dövlət çevrilişinə cəhd hadisələri Azərbaycanın siyasi rəhbərliyi, şəxsən Prezident İlham Əliyev tərəfindən birimənəli şəkildə qıranıldı və Türkiyənin qanuni hakimiyyətinə həmrəylik nümayiş etdirildi.

2023-cü il fevralın 6-da Türkiyə dəhşətli zəlzələ xəbəri ilə silkələndi. Episentri Kahramanmaraş şəhərinə düşən 7,7 və 7,6 bal gücündəki dağıdıcı zəlzələ qardaş ölkənin tarixində ən faciəvi səhifələrdən biridir. Həmin faciə zamanı da Azərbaycan Türkiyəni tərk etmədi. Dövlətimizin başçısının bildirdiyi kimi, Azərbaycan xalqı bu faciəni öz faciəsi kimi qəbul etdi. İlk gündən on minlərlə azərbaycanlı Bakıda, Azərbaycanın müxtəlif şəhərlərində insani yardım göstərmək üçün mənəvlərə gəlib öz qardaşlıq borcunu yerinə yetirməyə başlamışdır.

Yardıma birinci gələn, fəlakət bölgəsini sonuncu tərk edən ölkə...

Təbii fəlakətin miqyası kifayət qədər böyük oldu - dağıdıcı zəlzələdə 53 min 537 nəfər həyatını itirdi, 107 min 213 nəfər isə müxtəlif bədən xəsarətləri aldı. Zəlzələ nəticəsində 38 min 901 bina dağıldı. Verilən məlumata görə, 11 vilayət, 124 rayon, 6929 kənd və məhəllə olmaqla 120 min kvadratkilometr əraziyə və 14 milyon insana təsir edən bu zəlzələ insan itkisi və əhatə etdiyi ərazi baxımından dünya üzrə ən dağıdıcı təbii fəlakətlər siyahısına daxil olub.

Həmin o çətin günlərdə Azərbaycan da ciddi narahatlıq içində idi, bizim də qəlbimiz qardaş Türkiyə xalqı ilə bir döyünürdü. Prezident İlham Əliyev fevralın 6-da Türkiyənin Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanla başsağlığı məktubu ünvanladı. Bu mənəvi-siyasi dəstəklə yanaşı, Azərbaycan yardımına birinci gələn və fəlakət bölgəsini son tərk edən ölkə oldu. Zəlzələnin ilk günü - fevralın 6-da Prezident İlham Əliyevin tapşırığına uyğun olaraq, Fövqəladə Hallar Nazirliyinin 420 nəfərdən ibarət gəvək xilasetmə qüvvələri Türkiyəyə yola düşdü. Sonrakı dövrdə ilkən olaraq mobil səhra hospital, peşəkar tibbi və qeyri-tibbi heyət Türkiyəyə göndərildi. Daha sonra

isə növbəti təyyarə ilə dağıntılardan ziyan çəkmiş insanların yerləşdirilməsi üçün qadrlar, qızdırıcılar, hərbi mobil səhra hospitalı üçün konteynerlər göndərildi.

Bundan başqa, birinci xanım Mehriban Əliyevanın göstərişi ilə Heydər Əliyev Fondu Türkiyənin zəlzələ bölgəsinə humanitar yardımlar yola saldı. Heydər Əliyev Fondunun “Regional İnkişaf” İctimai Birliyi (RIİB) Türkiyənin ölkəmizdəki səfirliyinin zəlzələ bölgəsinə humanitar yardım göstərilməsi məqsədilə humanitar yardım kampaniyasına start verdi. Deyərək bildirdi ki, Heydər Əliyev Fondunun çağırışı ilə bu kampaniyaya bütün Azərbaycan cəmiyyəti qoşuldu.

Azərbaycanın qardaşlıq dəstəyi Türkiyə dövləti və cəmiyyəti tərə-

findən yüksək qiymətləndirildi. Azərbaycan FHN-nin xilasedicilərinin, Müdafiə Nazirliyinin Tibb Xidməti əməkdaşlarının və zəlzələdən sonra Türkiyəyə gedən gənc könüllülərin bir qismi “Yüksək Fədakarlıq Ordeni və Medalı” ilə təltif edilib. “Əlbəttə, əziz qardaşlar, bu çətin dövrdə ölkəmizin köməyinə ilk gələnlərdən biri Can Azərbaycanıdır. Fəlakət xəbərini alar-almaz “Sənimləyəm, Türkiyəm!” deyərək qardaş köməyi başlanan, avtomobilinin tavanına varını-yoxunu yığaraq millətimizə kömək etməyə çalışan, duaları, dəstəkləri, səmimi göz yaşları ilə kədərini bölüşən Azərbaycan xalqının həmrəyliyi heç vaxt unuda bilmərik və unutmayacağıq. Xüsusi-

lə, İlham qardaşımızın və hörmətli həyat yoldaşı Mehriban xanımın yardım səfərbərliyinə verdiyi böyük töhfənin könlümüzdə daim ayrı bir yeri var”, - deyərək Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan vurğulayıb.

Kahramanmaraşda yaradılan qürur tablosu

Kahramanmaraşda Prezident İlham Əliyevin xüsusi tapşırığı əsasında “Azərbaycan” məhəlləsinin yaradılması ölkəmizin Türkiyəyə qardaşlıq dəstəyinin daha bir nümunəsidir. Rəcəb Tayyib Ərdoğan çıxışında “Azərbaycan” məhəlləsini iki qardaş ölkənin ən mötəbər layihələrindən biri, qürur tablomu kimi səciyyələndirib. Məhəllənin tikintisinə 100 milyon ABŞ dolları (170 milyon AZN) vəsait ayrılıb və tikinti işləri Azərbaycanın Mənzil İnşaatı

çərçivəsində Heydər Əliyev adına məktəbin və uşaq bağçasının təmələqurma mərasimi oldu. Bu mərasimə Prezident İlham Əliyev və Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğan videokonfrans vasitəsilə qatıldılar. Daha sonra, 2023-cü ilin sentyabrında Naxçıvanda iki ölkə arasında bu layihəyə dair Əməkdaşlıq Sazişi imzalandı. Nəticədə, 2024-cü il sentyabrın 11-də Heydər Əliyev adına ibtidai məktəb və uşaq bağçasının açılışı baş tutdu. Məktəb tədrisinə və uşaqların fərdi inkişafının yüksək səviyyədə təşkil üçün bütün zəruri avadanlıq və tədris materialları ilə təmin edilib. Gələcəkdə “Azərbaycan” məhəlləsində həmçinin mədəniyyət mərkəzi inşa olunacaq. Tədbir çərçivəsində liderlər inşa olunacaq mədəniyyət mərkəzinin onlayn formatda təməlini qoyublar.

Bu layihə təkcə bir tikinti layihəsi deyil, eyni zamanda, Azərbaycan və Türkiyə qardaşlığının, ağır günlərdə bir-birinə dayaq olmağın, dostluq və həmrəyliyin əyani nümunəsidir. “Azərbaycan” məhəlləsi iki ölkə arasında humanitar həmrəyliyin və strateji tərəfdaşlığın gələcək nəsillərə ötürülməsi baxımından mühüm əhəmiyyət kəsb edir.

Əminliklə demək olar ki, bu layihə və göstərilən yardımlar təkcə Azərbaycan və Türkiyə arasında deyil, bütövlükdə, Türk dünyasında qardaşlığın və birliyin möhkəmlənməsinə, həmçinin regionda sülhün və təhlükəsizliyin təmininə töhfə verən nadir nümunəyə çevrilib. Ölkəmiz arasında qardaşlıq münasibətləri təkcə diplomatik və strateji əməkdaşlıqla məhdudlaşmır, həm də xalqların könül birliyi, ortaq tarix və ortaq taleyə söykənən möhkəm qardaşlıq tellərinə əsaslanır. İki ölkənin birliyinin təməlinə dayanan “Bir millət, iki dövlət” fəlsəfəsi illərdir həyata keçirilən uğurlu layihələr, ortaq təşəbbüslər və bir-birinə göstərilən dəstək vasitəsilə real məzmun qazanıb. Xüsusilə təbii fəlakətlər zamanı nümayiş etdirilən həmrəylik, ortaq iqtisadi və enerji layihələri, hərbi və təhlükəsizlik sahələrində strateji əməkdaşlıq, Türk dünyasında birliyin möhkəmləndirilməsində aparıcı rol bu münasibətlərin mahiyyətini daha da dərinləşdirib.

Mübariz ABDULLAYEV

Dövlətimizin fəal iqlim diplomatiyası dünyada təqdir olunur

Son illərdə çox məramla əsaslanan ardıcıl siyasətin nəticəsi olaraq Azərbaycanın dünyada birlişdirici, dialoqa xidmət edən rolu daha da artır. Prezident İlham Əliyev bir qayda olaraq yaranan qlobal çağırışlar qarşısında beynəlxalq həmrəyliyin gücləndirilməsi təşəbbüslərindən çıxış edir ki, bu da beynəlxalq səviyyədə böyük təqdirə qarşıdır. Cari il aprelin 28-də 116 ölkədən QHT-lərin iştirakı ilə Bakıda təsis edilmiş Qlobal Cənub QHT Platformasının iyunun 19-da BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının Yardımcı Orqanlarının 62-ci sessiyası (SB62) çərçivəsində Bonnda “Ədalətli dünya naminə birlişmək: bərabər iqlim həlləri üçün Cənub-Cənub həmrəyliyi və tərəfdaşlıqlarının gücləndirilməsi” adlı tədbir keçirilməsi bunun növbəti təzahürüdür.

“Bakı prosesi”nin davamı

Qlobal Cənub QHT Platforması Azərbaycanın ötən ilin noyabr ayında böyük uğurla ev sahibliyi etdiyi COP29-un gözəl miraslarından biridir. Xatırladaq ki, Azərbaycan Milli QHT Forumu 2024-cü il noyabrın 15-də COP29 çərçivəsində keçirilən Qoşulmama Hərəkəti regionu QHT-lərin “Cənub-Cənub əməkdaşlığı vasitəsilə iqlim fəaliyyətinin inkişafı: QHT-lərin rolu” adlı beynəlxalq konfransda Qlobal Cənub QHT Platformasının yaradılmasının vaxtının çatdığını elan edib. Bu təşəbbüs beynəlxalq dəstək qazanaraq 140-a ya-

xın ölkənin QHT-ləri tərəfindən alqışlanıb, 1000-dən çox xarici QHT bu təşəbbüsü müdafiə edən birgə bəyannat yayıb.

Üzvlərinin 84 faizi inkişaf etməkdə olan ölkələrin vəziyyətə cəmiyyətlərini təmsil edən COP29 QHT Koalisiyası da bu təşəbbüsün reallaşdırılması üçün çağırış edib. Koalisiya ötən ilin sonunda Qlobal Cənub QHT Platformasının təsisatlandırılması üçün məsələ qaldırıb, Azərbaycan Milli QHT Forumundan prosesin aparılması xahiş olunub. Öz növbəsində Azərbaycan Respublika-

sının QHT-lərə Dövlət Dəstəyi Agentliyi yeni qlobal təşəbbüsün reallığa çevirilməsinə dəstək göstərilib. Dünyanın 110-dan çox ölkəsindən aparıcı QHT rəhbərləri onlara ünvanlanan dəvəti qəbul ediblər. Bu, həm Qlobal Cənub, həm də Azərbaycan üçün əsl QHT səfərbərliyidir.

Azərbaycanın təşəbbüsü əsasında Qlobal Cənub QHT Platformasının yaradılması Birlişmiş Millətlər Təşkilatı (BMT) səviyyəsində dəstəklənib. Belə ki, BMT-nin Cənub-Cənub Əməkdaşlığı üzrə Ofisinin (The United Nations Office for South-South Cooperation (UNOSSC)) direktoru Dima Al-Khatib Qlobal Cənub QHT Platformasını alqışladığını bildirib.

Bonnda baş tutan tədbirdə çıxış edən Qlobal Cənub QHT Platformasının müvəqqəti baş katibi Ramil İskəndərlinin sözlərinə görə, 32 ölkədən 47 QHT təmsilçisinin, iqlim fəalları və toplanmış qitələrimiz Platformanın elan etdiyi “Bakı prosesi”nin davamıdır. O, qlobal təkləməyə qarşı birlişmə texnikası kimi Qlobal Cənub QHT Platformasının mühüm əhəmiyyətini qeyd edib. R.İskəndərli COP29-un qalıcı töhfəsi kimi Platformanın ilk yan tədbirinin məhz dünyanın iqlim mərkəzi olan Bonnda keçirilməsinin rəmzi mahiyyət daşıdığını da vurğulayıb.

Dərk olunmalıdır ki, təcrübə olunmuş hansısa bir ölkə, ayrılıqda götürülmüş hansısa bir qitə qlobal faciələrin öhdəsindən təkbaşına gələ bilməz.

Burada Azərbaycanın nümunəsi bütün dünya üçün bir model kimi götürülə bilər. Hər şeydən əvvəl onu qeyd etmək ki, Azərbaycanın unikal coğrafi yerləşməsi var - ölkəmiz

Qlobal Cənubla Qlobal Şimal arasında etibarlı körpü

həm Avropadır, həm də Asiyadır. Eyni zamanda, ölkəmizin rolu yalnız coğrafiya ilə bağlı deyil. Prezident İlham Əliyevin bildirdiyi kimi, biz müxtəlif beynəlxalq iştirakçılar arasında siyasi, mədəni, enerji, ticari və nəqliyyat körpülərini sala bilərik.

Ölkəmizin birlişdirici rolu, həmçinin iqlim çağırışları fonunda da aydın görünür. Məlumdur ki, hazırda iqlim çağırışlarının aktuallığı heç vaxt olmadığı qədər artır. Narahatlıq yaranan həm də o amildir ki, qlobal istiləşmənin azalacağı ilə bağlı hər hansı bir proqnoz verilmir. Əksinə bildirilir ki, indiki vəziyyət davam edərsə, 2050-ci ilə qədər yerdə temperatur 1,5 dərəcə, 2100-cü ilə qədər isə 4,6, hətta 6 dərəcəyə qədər arta bilər. Bunun fəsadlarının kiçik ada dövlətləri üçün necə ağır olacağını təsəvvür etmək çətin deyil. Kiçik ada dövlətlərinin əsas problemləri ondan ibarətdir ki, onlar dörd bir tərəfdən su ilə əhatə olunublar. Dəniz səviyyəsinin qalxması bu ölkələrin ərazilərinin kiçilməsi ilə nəticələnir. Bu ölkələrdə təbii fəlakətlər tez-tez təkrarlanır.

Kiçik ada dövlətlərinin üzvləşdikləri belə vəziyyət birgə səylərlə zəruri tədbirlər görülməsinin vacibliyini ödə çıxardır. Burada Azərbaycan Qlobal Cənubla Qlobal Şimal arasında balansın təmin olunması mövqeyindən çıxış edir. Məlumdur ki, qlobal istiləşmə əsasən inkişaf etmiş ölkələrin güclü sənaye fəaliyyətləri nəticəsində gətirdikə daha da intensivləşir. Qlobal Cənuba aid kiçik ada dövlətləri isə bundan daha çox dərəcədə təsirlənirlər. Belə bir real-

lıq fonunda kiçik ada dövlətlərinin, bütövlükdə, Qlobal Cənubun üzvləşdiyi çətinliklərin nəzərə alınmaması böyük ədalətsizlik olardı. Buna görə də Bakıda razılaşdırılan İtaliya və Zərər Fondunun fəaliyyətə başlaması, iqlim dəyişmələrinin qarşısının alınması istiqamətində tədbirlərin görülməsi, təmiz enerjiyə ədalətli və bərabər keçid prosesinin qəbul edilməsi vacibdir.

Respublikamız milli səviyyədə qlobal iqlim dəyişmələrinə çox həssas yanaşma sərgiləyir. Əvvəla, Azərbaycan neft-qaz ölkəsi olsa da, qlobal iqlim dəyişmələrinə təsiri çox küçükdür. Digər tərəfdən, respublikamız qarşıya 2050-ci ilədək “sıfır emissiya” hədəfi qoyub. “Yaşıl enerji”yə keçid də ölkəmizin gələcəkdəki prioritetləri sırasında yer alır. Azərbaycan, həmçinin kiçik ada dövlətlərinin problemlərinin həllinə dəstək verməyə hazırdır. Respubli-

kamız COP29-un sədri olaraq buna praktikli nöqtəyi-nəzərdən yanaşır. Azərbaycan noticələrinə nail olmaq istəyir.

Qlobal Cənub QHT Platformasının Bonnda baş tutan yan tədbiri çərçivəsində təşkil olunan panel müzakirələrdə iqlim bəhrəsinin təsirlərinə qarşı Azərbaycanın fəal diplomatiya vasitəsilə Qlobal Şimal və Qlobal Cənub arasında mövqə fərqliliklərini aradan qaldırmaq, daha inklüziv və səmərəli dialoqa inkişaf etdirmək üçün əzmli çalışmasına diqqət çəkilir. Qeyd olunub ki, bu prosedura uğurla nail olmaq yolunda ən böyük maneə Qlobal Cənub və Qlobal Şimal arasında illər ərzində formalaşmış etimadın zəifləməsidir, Platforma bu etimadın qurulmasına işinə mühüm töhfə verə bilər.

Spikerlər Azərbaycanın COP29 çərçivəsində fəaliyyətini yüksək qiymətləndirib, xüsusilə az inkişaf etmiş ölkələrə, ada dövlətlərinə dəstəyini alqışlayıblar.

Mübariz FEYİZLİ

Diplomatik korpusun nümayəndələri Laçında olublar

Azərbaycanda akkreditə olunmuş diplomatik korpusun nümayəndələrinin Şərqi Zəngəzur və Qarabağa səfəri başlayıb. İyunun 20-də diplomatlar Laçında olublar. Nümayəndə heyətini Prezidentin köməkçisi - Prezident Administrasiyasının Xarici siyasət məsələləri şöbəsinin müdiri Hikmət Hacıyev müşayiət edib. Qonaqlar Laçın Beynəlxalq Hava Limanında Laçın rayonunda Azərbaycan Respublikası Prezidentinin xüsusi nümayəndəsi Məsim Məmmədov tərəfindən qarşılanıblar. Hava limanı ilə tanışlıq zamanı yeni inşa olunan aeroport haqqında məlumat verilib. Bildirilib ki, Laçın aeroporti ötən ayın 28-də Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin və Türkiyə Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın iştirakı ilə açılıb. Mürəkkəb dağlıq relyefdə yerləşən Laçın Beynəlxalq Hava Limanı işğaldan azad olunmuş ərazilərdə inşa edilən üçüncü beynəlxalq hava limanıdır. İşğaldan azad olunan ərazilərdə qısa vaxtda müasir standartlara cavab verən Füzuli və Zəngilan Beynəlxalq Hava limanları da inşa olunub və artıq fəaliyyət göstərir. Laçın Beynəlxalq Hava Limanının istifadəyə veril-

məsi ilə Azərbaycanın beynəlxalq hava limanlarının sayı doqquza çatıb.

Tikintisinə 2021-ci ilin avqust ayında başlanılmış bu mühüm infrastruktur obyektinin inşası ən yüksək texnologiyə və mühəndislik standartlarına uyğun həyata keçirilib. Hava limanında istənilən tip hava gəmisinin qəbuluna imkan verən, uzunluğu 3 min, eni isə 60 metr olan uçuş-enmə zolağı inşa edilib. Beş min kvadratmetrlik terminal binası saatda ən azı 200 səfərinə xidmət göstərmək imkanına malikdir. Terminalda səfərinlərin rahatlığı üçün VIP zal, qeydiyyat və təhlükəsizlik sistemləri, baqaj konveyerləri, ticarət obyektləri və işə zonaları nəzərdə tutulub. Tam avtomatlaşdırılmış sistemlərlə təchiz olunmuş Hava Hərəkətinin İdarəetmə Qülləsi uçuşların beynəlxalq normalara və təhlükəsizlik standartlarına uyğun şəkildə idarə olunmasını təmin edir. Burada yaradılmış infrastruktur ICAO və IATA standartlarına uyğun olaraq uçuşların təhlükəsiz və səmərəli şəkildə həyata keçirilməsinə imkan verir.

Bu hava limanı Azərbaycanın dəniz səviyyəsindən ən hündürdə yerləşən aeroportudur. Laçın şəhərindən 30 kilometr, Şuşadan 70 kilometr, Kəlbəcərdən isə 60 kilometr məsafədə yerləşən hava limanı Qarabağ və Şərqi Zəngəzur regionlarının nəqliyyat əlaqələrinin gücləndirilməsində mühüm rol oynayacaq. Bundan başqa, bu mühüm nəqliyyat layihəsinin icrası ümumilikdə bölgənin turizm potensialının inkişafına da geniş imkanlar yaradacaq. Coğrafi mövqeyi və əlçatanlığı ilə bu hava limanı bölgənin iqtisadi, sosial və logistik inteqrasiyasını dəstəkləyən əsas nəqliyyat mərkəzinə çevriləcəkdir.

Diplomatik korpus nümayəndələri sonra "Hoçazfilm" studiyasına gəliblər. Qarabağın çoxşaxəli nadir yaradıcılıq məkanı layihəsi olan "Hoçazfilm" studiyası Laçın şəhərində iki inzibati binadan və bir çəkiliş pavilyonundan ibarətdir. Studiyanın adı Laçın rayonunun əsas rəmzlərindən sayılan Hoçaz qayalıqlarının adından götürülüb. Çoxşaxəli yaradıcılıq məkanı olan "Hoçazfilm"-in perspektiv fəaliyyət istiqamətləri çox genişdir. Bu istiqamətlərə Qarabağ regionunun genişmiqyaslı təbliğatı ilə bağlı layihələrin həyata keçirilməsi, bölgədə keçiriləcək mə-

dəni-kütləvi tədbirlərin işıqlandırılması, Laçında yenidənqurma işlərinin, regionun milli brendlərinin və yerli məhsulların təşviqi, kinoteatr və yaradıcı ittifaqla əməkdaşlıq, gənclər üçün yay məktəbləri, yaradıcılıq atelyeləri, kinematografiya, rəsm kursları və müsabiqələrinin təşkili daxildir.

Qonaqların tanışlıq səfərinin növbəti ünvanı Yurd Qalereyası olub. 2025-ci ildə Laçının MDB-nin mədəniyyət paytaxtı elan edilməsi çərçivəsində açılmış bu qalereya Qarabağ və Şərqi Zəngəzurun zəngin mədəni irsini əks etdirmək məqsədi daşıyır. Burada yerli sənətkarların əsərləri, bölgənin tarixi və etnoqrafiyası ilə bağlı eksponatlar sərgilənir. Qalereya həm də mədəni tədbirlər və sərgilər üçün yaradıcı platformadır. "Yurd" adı bu torpağa bağlılıq və milli kimlik rəmzidir. Bakı Abadlıq Xidmətinin dəstəyi ilə Laçın şəhərində açılan ilk özəl "Yurd" qalereyası artıq Azərbaycanın hüddulərindən kənarda, Avropada təmsil olunur.

Daha sonra qonaqlar "Lacinema" mərkəzinə baş çəkiblər. Qeyd edilib ki, kino mərkəzi musiqili və bədii təd-

birlərin keçirildiyi məkana çevrilib. Bayram və əlamətdar günlər ərəfəsində mərkəzdə bir çox mədəni tədbirlər təşkil edilir. Diplomatlar burada Laçının işğal zamanı çəkilən görüntülərini və azad edildikdən sonra görülməyən bərpə-quruculuq işlərini özündə əks etdirən videoçarxa baxıblar.

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin xüsusi nümayəndəsi Məsim Məmmədov Laçın haqqında təqdimatla çıxış edib. Diplomatik korpus nümayəndələrinin Laçın səfəri Seyrangahda davam edib. Burada qonaqlar Laçın şəhərinə açılan mənzərəyə baxıb, Laçının yenidən abadlaşdığına şahid olublar.

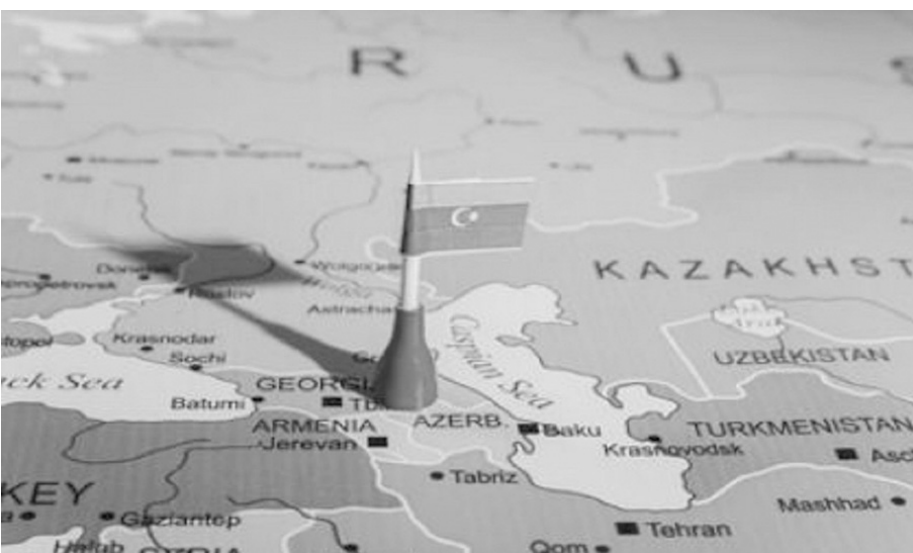
Laçında fəaliyyətə başlayan mərkəzlərdən biri - "Gilabi Ceramics" də səfər iştirakçılarının marağına səbəb olub, burada ərsəyə gələn əl işlərinin sərgisinə baxış keçirilib.

Səfər zamanı qonaqlar Hərkəri çayının Laçın şəhər mərkəzindən keçən sahilində olub, çaya balıq buraxıblar.

Diplomatik korpus nümayəndələrinin səfəri iyunun 21-də Şuşada davam edəcəkdir.

Xarici siyasətimizin uğurları...

Müxtəlif platformalar vasitəsilə təşviq edilir

Hazırda beynəlxalq münasibətlər sisteminə çox ciddi geostateji dəyişikliklər baş verir. Məhz bu dəyişikliklər və digər proseslərin fonunda yeni çağırışlar meydana gəlir. Belə bir geostateji şəraitdə milli dövlətlərin qlobal sistemdə yeri və rolu məhz həyata keçirilən müstəqil siyasətdən də asılıdır. Bu kontekstdə Cənubi Qafqaz regionunun lider dövləti olan Azərbaycanın yaratdığı mənzərə unikal, müstəqil nümunə kimi çıxış edir.

Regional güc mərkəzi olan Azərbaycan müasir beynəlxalq münasibətlər sisteminə etibarlı tərəfdaş kimi tanınır və dünyada böyük etimad qazanıb.

Cənubi Qafqazın yeni mənzərəsi yaranıb

Ölkəmiz xarici siyasətində milli maraqlar və beynəlxalq hüquq normaları ilə yanaşı, sülh, sabitlik, inkişaf, qarşılıqlı faydalı əməkdaşlıq kimi meyarları da əsas götürür, yeni və daha müstəqil dəyərlər təqdim edir. Bu isə həm də regional və qlobal in-

kişafə, sabitliyə, təhlükəsizliyə töhfə kimi xarakterizə edilir. Digər tərəfdən, milli maraqlara uyğun olaraq reallaşdırılan xarici siyasət sayəsində ölkəmiz həm iki-tərəfli münasibətlərini, həm də beynəlxalq təşkilatlar çərçivəsində səmərəli və qarşılıqlı faydalı əməkdaşlıq əlaqələrini uğurla davam etdirir.

Azərbaycan ərazi bütövlüyünü və suverenliyini bərpa etdikdən sonra Cənubi Qafqazda yeni mənzərə yaranıb. Bu, dövlətimizin yaratdığı yeni reallıqlardan ibarətdir. Torpaqlarını işğaldan azad etdikdən sonra Azərbaycanın nəinki regionda, bütövlükdə, beynəlxalq müstəvidə mövqeləri əhəmiyyətli dərəcədə güclənib.

Uğurlu platforma

Yeni reallıqlara gəlincə, Azərbaycan Cənubi Qafqazın sülh və əməkdaşlıq məkanına çevrilməsi təşəbbüsləri ilə çıxış edir. Bu təşəbbüslər beynəlxalq ictimaiyyətin də diqqətini cəlb edir. Müxtəlif platformalar vasitəsilə Azərbaycanın məlum mövqeyi müxtə-

lif ölkələrə, təşkilatlara və onların nümayəndələrinə çatdırılır. Bu baxımdan, ADA Universitetinin İxtisasatırma Proqramı və Xarici İşlər Nazirliyinin Beynəlxalq İnkişafə Yardım Agentliyi (AİDA) tərəfindən birgə təşkil olunan "Xarici Siyasət Proqramı" da önəmli layihədir. Yeri gəlmişkən, iyunun 19-da Milli Məclisin Beynəlxalq münasibətlər və parlamentlərarası əlaqələr komitəsinin sədri Səməd Seyidov, Elm və təhsil komitəsinin sədr müavini Fəriz İsmayilzadə və Beynəlxalq münasibətlər və parlamentlərarası əlaqələr komitəsinin üzvü Qaya Məmmədov "Xarici Siyasət Proqramı" çərçivəsində ölkəmizdə səfərdə olan bir qrup xarici diplomatla görüşüblər. Milli Məclisin Mətbuat və ictimaiyyətlə əlaqələr şöbəsinə verilən məlumata görə, əvvəlcə "Xarici Siyasət Proqramı" barədə tədbir iştirakçılarına qısa məlumat verilib. Bildirilib ki, 2018-ci ildən etibarən həyata keçirilən bu proqramda indiyədək 90-a yaxın ölkədən 150 diplomat iştirak edib. Cari il üçün nəzərdə tutulan proqramda isə 27 ölkəni təmsil edən 30 diplomat yer alır. Proqramın əsas məqsədi Azərbaycanla xarici ölkələr arasında qarşılıqlı anlaşmanın, diplomatik əlaqələrin və əməkdaşlıq imkanlarının dərinləşdirilməsidir.

Komitə sədri Səməd Seyidov Milli Məclisin strukturu, fəaliyyəti və beynəlxalq əlaqələri haqqında məlumat verib. Bildirib ki, hazırda parlamentdə 100-dən artıq ölkə ilə parlamentlərarası əlaqələr üzrə işçi qrupları fəaliyyət göstərir. O, həmçinin diqqətə çatdırıb ki, parlament 19 beynəlxalq

parlament təşkilatı ilə səmərəli əməkdaşlıq edir. Azərbaycan Milli Məclisi hazırda Qoşulmama Hərəkətinin Parlament Şəbəkəsi, İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının Parlament Assambleyası və Asiya Parlament Assambleyası da daxil olmaqla, 3 beynəlxalq parlament qurumuna sədrlik edir.

Azərbaycan sülh və əməkdaşlığı təşviq edir

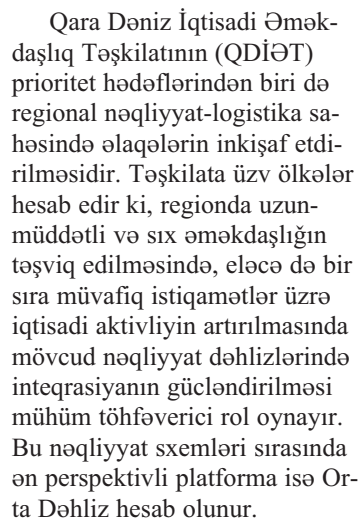
Dünyada və regionda baş verən prosesləri dəyərləndirən komitə sədri qlobal və regional transformasiya meyilləri ilə bağlı fikirlərini bölüşüb. O bildirib ki, dünyada cərəyan edən mürəkkəb geosiyasi proseslər fonunda formalaşmaqda olan yeni dünya düzəndə dialoq və əməkdaşlığın əhəmiyyəti daha da artır. Ərazilərimizin Ermənistan tərəfindən 30 illik işğalına son qoymuş 44 günlük Vətən müharibəsindən sonra regionda yaranmış yeni reallıqlardan söz açan Səməd Seyidov Ermənistanla ikitərəfli əsasda davam edən sülh danışıqları barədə də məlumat verib. Qeyd olunub ki, Azərbaycan sülh gündəliyinə sadıqlığını qoruyur və Cənubi Qafqaz regionunda sülhün və təhlükəsizliyin təmin

olunması istiqamətində səylərini davam etdirir.

Görüşdə Azərbaycanın yürütdüyü daxili və xarici siyasətin prioritetləri barədə fikirlərini bölüşən parlamentin Elm və təhsil komitəsinin sədr müavini Fəriz İsmayilzadə və deputat Qaya Məmmədov ölkəmizin ilbəl artan beynəlxalq nüfuzundan bəhs edib, Azərbaycanın həm regional, həm də qlobal güclərlə konstruktiv dialoq quraraq qarşılıqlı maraqlara əsaslanan uğurlu əməkdaşlıq münasibətləri formalaşdırdığını bildiriblər. Deputatlar, həmçinin COP29 kimi beynəlxalq əhəmiyyətli tədbirin ölkəmizdə keçirilməsinin Azərbaycanın etibarlı sülh və tərəfdaşlıq platforması kimi tanınmasına töhfə verdiyini vurğulayıblar.

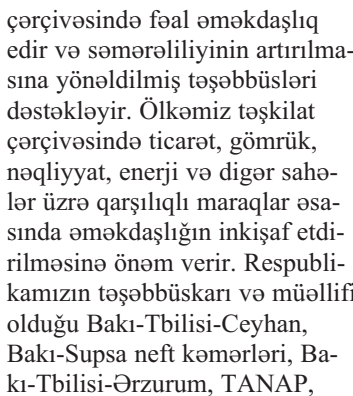
Sonda görüş diplomatları maraqlandıran mövzuların müzakirəsi ilə davam edib, onların sualları cavablandırılıb. Bütövlükdə, "Xarici Siyasət Proqramı" çərçivəsində keçirilən bu görüş regionda yeni reallıqların müəllifi olan Azərbaycanın siyasətinin təqdimi baxımdan önəmli tədbirdir.

Nardar BAYRAMLI

Bolqarıstan Milli Assambleyasının Prezidenti Nataliya Kiselevaya bildirir ki, Orta Dəhlizin ən axıcı qollarından biri kimi Qara dənizdə qovşağın yaradılması nəzərdə tutulur ki, bununla da Cənubi Qafqaz vasitəsilə Avropa və Mərkəzi Asiyanı birləşdirəcək enerji resurslarının daşınması həyata keçirilə bilər. Dəniz qovşağının yerləşəcəyi məkan hələ müəyyən edilməyib, amma Avropa İttifaqı buna tam dəstək ifadə edir. Qeyd edib ki, hazırda QDİƏT çərçivəsində əsas məqsəd Orta Dəhlizi rəqəbətdəyəmli yüksək səviyyəli

Azərbaycan QDIƏT-in təsis-
çi üzvlərindən biri kimi təşkilat

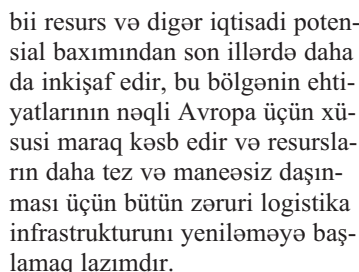

Ölkəmizin coğrafi-strateji mövqeyi, bir sıra mühüm nəqliyyat dəhlizlərinin bu ərazidən keçməsi ölkəni Avropa ilə Asiya arasında etibarlı tranzit məkanı-

Həmçinin Sloveniya da nəqliyyat şəbəkəsini Orta Dəhlizə birləşdirmək yönündə praktiki addımlar atmaqdadır. Cari ilin aprelində Sloveniya hökuməti Şərqlə ticarət əlaqələrini genişləndirmək niyyətini bəyan edib. Qazaxıstan və Sloveniyanın dövlət başçıları - Kasım-Jomart Tokayev və Nataşa Pır Musarın görüşü zamanı nəqliyyat və logistika sektorunda kommunikasiyaların əhatə dairəsinin genişləndirilməsi zamanı rəsmi Lyublyana Orta Dəhlizə qoşulma niyyətini ifadə edib. Sloveniya hökuməti Adriatik dənizindəki Koper dəniz limanının digər nəqliyyat xətlərinə integrasiya olunması sayəsində Orta Dəhlizə çıxış əldə etmək istəyir. Nataşa Pır bildirir ki, Qazaxıstanla əldə edilmiş özərlə razılığa əsasən, yaxın vaxtlarda səlahiyyətli orqanlar nəqliyyat sxemlərinin əlaqələndirilməsi üçün konkret tədbirlər görəcəkdir.

Orta Dəhlizdə daşınmaların həcmnin və dəhlizin geoiqtisadi əhəmiyyətinin artması Avropa İttifaqının da marağını bu bölgəyə daha çox fokuslayıb, Avropanın əksər ölkələri Mərkəzi Asiya-Xəzər -Avropa coğrafiyasına xüsusi önəm verərək bu bölgə-

artırılması için mövcud infrastrukturların modernleşdirilmesi və yeni logistika qovşaqlarının tikintisi, dəhliz üzərində yerləşən ölkələrin nəqliyyat-logistika şəbəkələrinin daha sıx əlaqələndirilməsi, rəqəmsal idarəetmənin qurulması və digər məsələlər müzakirə olunub. 10 ölkənin dömr yolu administrasiyası və nəqliyyat şirkətlərinin yüksək

Göründüyü kimi, Azərbaycanın əsas oyunçu və mərkəzi coğrafiya olduğu Orta Dəhlizin vahid nəqliyyat arteriyası formalaşmaqdadır. Dəhlizin növbəti dayanacağı Zəngəzur xətti olacaq ki, nəticədə Çin və Mərkəzi Asiya ölkələri ilə Avropa ölkələri arasında nəqliyyat əlaqələrinin şəxələndirilməsi tam təmin ediləcək. İkiterəfli, üçtərəfli və çoxtərəfli əməkdaşlığın simvoluna çevrilən Orta Dəhliz Azərbaycan müasir geoiqtisadi və geosiyasi platformalarda yerini və mövqeyini daha da gücləndirəcək.

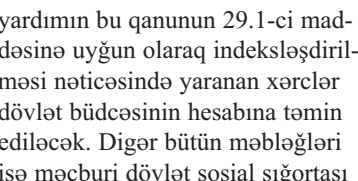
ELBRUS CƏFƏRLİ

Bəzi istisnalarla analar 59, atalar 60 yaşda pensiyaya çıxa biləcəklər

Prezident İlham Əliyev "Əmək pensiyaları haqqında" Qanunda dəyişiklik edilməsi barədə Qanunu təsdiqləyib. Dəyişikliklərə əsasən, daha tez pensiyaya çıxan vətəndaşlarımızın pensiyaları güzəşt müddətində dövlət büdcəsi hesabına ödəniləcək. Yeni çox uşaqlı ailələrdə güzəştli şərtlərlə qadınlar, bəzi hallarda isə atalar 5 il tez pensiyaya çıxırlar. Bu hallarda analar 59, atalar isə 60 yaşda pensiyaya çıxma bilərlər. Həmin vətəndaşlarımızın güzəştli şərtlər ilə pensiya aldıkları müddətdə ödənişlər dövlət büdcəsindən ödəniləcək.

Qanuna edilən dəyişikliklə
 əmək pensiyasının sığorta hissəsi-
 nin 1992-ci ilin yanvarın 1-dək aq-
 zanılmış pensiya kapitalına, uşaqlara
 görə güzəştli şərtlərlə yaşa
 görə əmək pensiyası hüququna, hi-
 povizqanizim xəstəliyinə tutulan
 şəxslərin (iliputların) və fizioloji
 münasibətiliye pozulmuş cirdənbo-
 şəxslərin azı 5 il sığorta stajı ol-
 duqda "Əmək pensiyaları haqqın-
 da" Qanunun 7-ci maddəsinə nə-
 zərdə tutulmuş yaş həddi 20 il
 azaldılmaqla yaşa görə əmək pen-
 siyası hüququna və müvafiq icra
 hakimiyyəti orqanının müəyyən
 etdiyi qavddə hesablanacaq. Belə

ki, orqanizmin funksiyalarının 81-100 faiz pozulmasıma görə əlilliyi müəyyən edilməsi şəxsə və ya əlilliyi olan uşağa, habelə ahıllara (yaş 70-ə çatmış şəxslərə) qulluq edilməsi müddətinə əsasən formalaşan məbləği, habelə qanunun 20-ci maddəsində nəzərdə tutulan əlavələr, həmin əlavələrin indeksləşdirilməsi, habelə müvafiq icra hakimiyyəti orqanının müəyyən etdiyi orqanın (qurumun) əmək pensiyaçılarına münasibətdə 2022-ci ildə müəyyən etdiyi və 2023-cü il yanvarın 1-dən onların əmək pensiyalarının tərkibinə daxil edilən maddi vəsaitin və həmin maddi

vesaitləri və sosial sığorta ehtiyatı hesabına maliyyələşdirilir. Qeyd olunan mənbələrin birində vəsait çatışmazlığı olduqda, müvafiq qərarlar digər mənbə hesabına maliyyələşdirilir.

Habelə ahillara qulluq dövrünün sigorta stajına daxil edilməsi ilə əlaqədar güzəştlərin qazanılmış pensiya kapitalına əsasən formalaşan məbləği üzrə əmək pensiyası ödənişinin maliyyə mənbəyi kimi dövlət büdcəsi müəyyən olunaraq tətbiqi 2025-ci il yanvarın 1-dən nəzərdə tutulur. Yəni həmin vədəndəşlərimizin pensiya təminatı dövlət büdcəsi hesabına həyata keçiriləcək

sınaq heyətində işləyənlərin pensiya hüququ ilə bağlıdır. Bu sahədə işləyən şəxslərin pensiya hüququnun təmin olunması üçün bezi əsaslar Nazirlər Kabinetinin müxtəlif qərarları ilə müəyyən edilir. Bu hüquqi qərarların vahid qanunvericilik sistemində uyğunlaşdırılması səbəbindən "Əmək pensiyaları haqqında" Qanunun 22.3-cü maddəsi ilə müəyyən olunan qaydaların tətbiqi həmin Qanunun 5.3-cü maddəsində nəzərdə tutulan qayda ilə əvəz edilib.

Ümumilikdə, son illərdə aparılan sosial islahatlar çərçivəsində pensiyaların sosial müdafiəsinin gücləndirilməsinə yönəlmiş addımlar atılır. Bir müddət əvvəl "Əmək pensiyaları haqqında" Qanununda dəyişikliklər edilməklə bütün əmək pensiyalarının dekondaktilirlməsi ilə bağlı qərar qəbul edilib. Bu istiqamətdə davamlı olaraq qanunvericilikdə əlavə güzəştlər edilir. "Əmək pensiyaları haqqında" Qanuna yeni dəyişikliklər də bu məqsətlərin tərkib hissəsi olmaqla, pensiyaların təminatı sistemində dövlət öhdəliklərinin müəyyən olunması ilə xü-

**rifahın
döndürməkdir**

Bu dəyişikliklər pensiyaların
dənilməsində maliyyə təminatının
enişləndirilməsi və fiskal dayanıqlı-
nın gücləndirilməsi baxımından va-
zıbdır. Bu, dövlət büdcəsi ilə Dövlət
Sosial Müdafiə Fondunun maliyyə
hədləklərinin dəqiqləşdirilməsinə
xidmət edir.

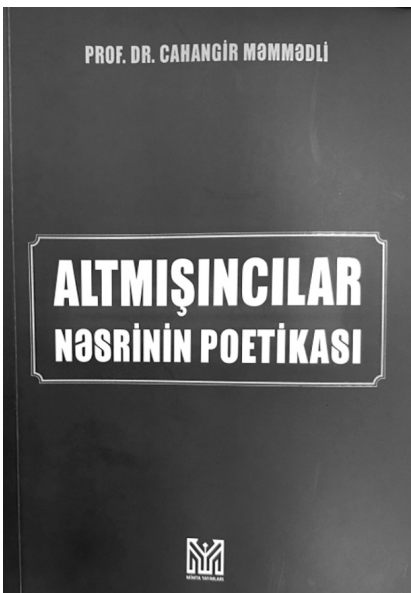
ELBRUS

Bu günlərdə Bakı Dövlət Universitetinin professoru Cahangir Məmmədlinin "Altmışcılar nəsrinin poetikası" monoqrafiyası çap olunub. Kitab

Bu günlərdə Bakı Dövlət Universitetinin professoru Cahangir Məmmədlinin "Altımışncılar nəsrinin poetikası" monoqrafiyası çap olunub. Kitab Azərbaycan ədəbiyyatında mühüm bir mərhələnin - 1960-1990-cı illər dövrünün bədi nəsrinin, xüsusilə də povest janrının elmi-nəzəri baxımdan dərin təhlilinə həsr olunmuş ədəbiyyatşünaslıq tədqiqatıdır. Məhəllil monoqrafiyada "altımışncılar" kimi tanınan ədəbi nəslin yaranmasını, inkişaf yollarını, bədi-estetik prinsiplərini və Azərbaycan nəsrinə gətirdikləri yenilikləri sistemli şəkildə araşdırır.

Cahangir Məmmədli "altmışınclar" anlayışının dövrün ictimai, mədəni və estetik realılıqlar kontekstində izahını verir, xüsusilə povest janrının bu dövrdəki inkişafını detallı şəkildə analiz edir. Monoqrafiya müəllif ədəbi-tarixi və poetik analiz metodlarından yararlanaraq dövrün povestlərini təkcə məq səviyyəsində deyil, həm də sosial-mədəni kontekstdə təhlil edir. Professor altmışıncların yaradıcılığını sovet ideologiyası çərçivəsindəki ziddiyyətli fəonda dəyərləndirir və onların yazı üslubunda bu ziddiyyətlərin necə poetik ifadə tapdığını göstərir.

“Altmışıncılar nəsrinin poetikası” monoqrafiyası Azərbaycan ədəbiyyatında mühüm mərhələlərdən birinin - sovet dövrünün son otuz ilində formalaşan yeni bədii düşüncə tərzinin sistemli və obyektiv tədqiqinə mühüm töhfə verir. Cahangir Məmmədlinin bu əsəri, yalnız ədəbi təhqiq və elmi araşdırma üçün deyil, həm də

Azərbaycan ədəbiyyatını öyrənən tələbə və müəllimlər üçün qiymətli bir mənbədir.

Kitaba rəyçiləri filologiya elmləri doktoru, AMEA-nın müxbir üzvü Təhsin Mütəllibov və filologiya elmləri namizədi, dosent Ələmdar Cəbbarlıdır.

Akademik Nizami Cəfərov ki-
toba yazdığı "Ön söz" də yazıb ki,
monoqrafiyanın indiki variantı bir
sıra yeniliklərlə zənginləşdirilib
və bu məqamda Cahangir Məmmədli
"altmışınçılar" adlandırılan
yazıçıların yaradıcılığına daha çox
diqqət yetirib. İnənəm ki, mo-
noqrafiyada müəllifin müstəqil
mühakimələri, sərbəst təhlilləri,
nəsrimizə, xüsusilə povest təsə-
vvüfatına verdiyi qiymətləri, gəldiyi
ümmi elmi-nəzəri notice ayrıca
maraq doğuracaq. Əvvəlki kitabla-
rı və onlarca məqalələrində oldu-
ğu kimi, C.Məmmədli bu əsərin
də ədəbiyyata məhəbbətə, söz
sənətinə inam və hörmətə qələ-
mə alıb.

Ermənistan Aİ yolunda israr edərsə...

Avrasiyanın mərkəzində davam edən siyasi-hərbi kataklizmlər bir sıra mühüm məqamları ortaya çıxarır. İlk növbədə, yeni dövrdə region dövlətləri arasındakı münasibətlərin ümumən global proseslərin əsas lokomotivi kimi çıxış

etməsi faktı bir daha təsdiqlənir - artıq global əlaqələndirmənin ən əsas ünsürlərindən biri məhz ikitərəfli və çoxtərəfli münasibətlər sayılır. Azərbaycanın bu mənada, həm üzərinə götürdüyü vəzifə, həm də gördüyü işlər genişmiqyaslıdır. Vətən müharibəsinə

bəsinə əldə olunan qələbə nəticəsində Cənubi Qafqazda mühüm təhlükəsizlik arxitekturası yaranan Bakı irəli sürdüyü təşəbbüslər ilə yerləşdiyimiz coğrafiyanın daha çox diqqət mərkəzinə düşməsinə təmin edir. Azərbaycan özünün qonşu dövlətlərlə

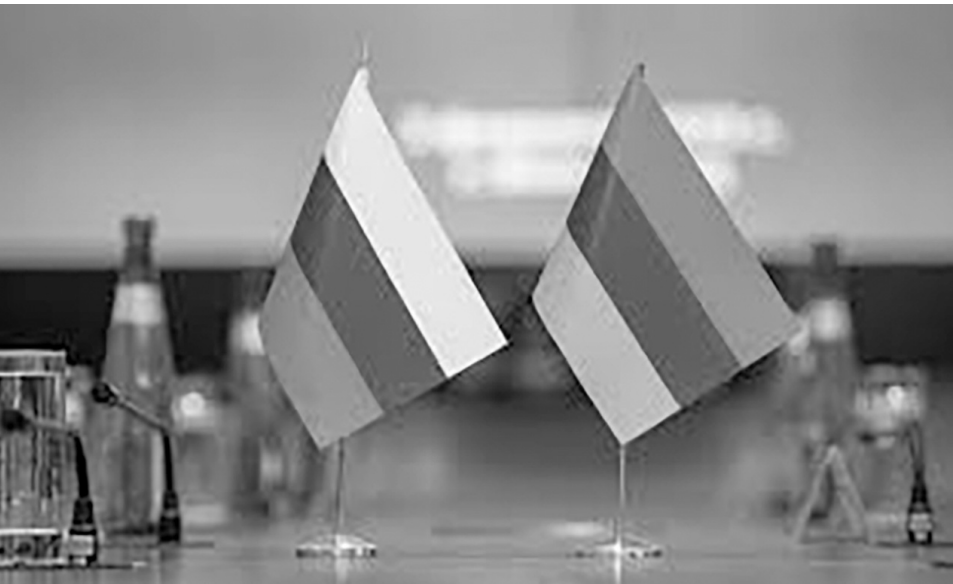
Rusiya münasibətləri poza bilər

lətlərlə fərdi münasibətləri fonunda həm də çoxtərəfli əlaqələr konsorsiumunu yaratmağa

çalışır. Beləliklə, yürütdüyü müstəqil, milli maraqlara əsaslanan siyasət ilə bölgənin yeni

inkışaf mərhələsində regional faktorun ön plana çıxmasını təmin edir.

Öz yolu olmayan İrəvan...

Eyni fikirləri, son illərdə dəfələrlə siyasi orientasiyasını dəyişən Ermənistan haqqında demək olmaz - fərqli global güclərin aləti qismində çıxış edən İrəvanın yürütdüyü siya-

sətin mahiyyəti dağıdıcı prinsiplərə əsaslanır. Sülhdən boyun qaçırmayaraq, fərqli maraqlara sığaraq üçüncü tərəfin mənafeyinə xidmət etməklə regionun inkişaf tempini də

tormozlayan Ermənistan gah "qorbyönümlü", gah da "şimalyönümlü" siyasətə üstünlük verməklə özünün fərdi və qarşılıqlı regional maraqlar müstəvisini formalaşdırmağa bilmir. Bu isə bitənlükdə, bölgə üçün üçün mənfi tendensiya yaradır. Özünün müstəqil siyasi xəttini müəyyənəşdirmək imkanında olmayan Ermənistanın "siyasi manevrləri" bölgənin ümumi inkişaf tendensiyasına da mənfi təsirlər göstərir.

Overçukdan İrəvana "mesaj"

Sirr deyil ki, son dövrlərdə Ermənistanda Qərb meyilləri artmaqdadır - hətta nə qədər təəcüblü görünsə də, ölkədə Avropa İttifaqına (Aİ) üzvlük prosedurlarına start verilib. Bu ilin əvvəlində isə Nikol Paşinyan "Ermənistan Respublikasının Avropa İttifaqına daxil olması prosesinə başlamaq haqqında" qanun layihəsini təsdiqləyib. Sənəd hətta parlamentdə də müzakirə olunub. Bu isə məntiqə birmənalı şəkildə Ermənistan - Rusiya münasibətlərinin mənfi tendensiya ilə üzleşmə ehtimalı formalaşdırır. Nəzərə alsaq ki, İrəvan hələ də rəsmən KTMT-nin və Aİİ-nin üzvüdür, "Qərb yolu" istiqamətinin altında hansısa fərqli maraqların yatdığını demək olar. Qeyd edək ki, Ermənistanın bu mövqeyi bir çox hallarda Rusi-

yanın etirazına səbəb olur. Məsələn, Rusiya Baş nazirinin müavini Aleksey Overçuk Ermənistanın Avropa İttifaqına inteqrasiya meyillərinə sört reaksiya verib və bu prosesin Moskva ilə İrəvan arasında "tam qoruma" səbəb ola biləcəyi barədə xəbərdarlıq edib. Overçukun sözlərinə görə, Ermənistanın Avrasiya İqtisadi İttifaqına (Aİİ) üzvlüyü ölkə üçün ciddi iqtisadi faydalar gətirib. Belə ki, 2014-cü ildə adambaşına düşən ÜDM 3850 dollar idisə,

2024-cü ildə bu göstərici 8500 dolları keçib. O əlavə edib ki, Ermənistanın Aİİ ilə qarşılıqlı ticarət dövriyyəsi 12,7 milyard dollara çatıb, halbuki Avropa İttifaqı ilə bu rəqəm cəmi 2,3 milyard dollar təşkil edir. "Siz Avropa ilə yaxınlaşmaq istəyirsinizsə, anlamalısınız ki, bu, Ermənistanla Rusiya arasında tam münasibətlərin pozulması demək olacaq. Erməni xalqı özü qərar verməlidir - onlar bu nəticəni istəyirlərmi?", - deyər Overçuk vurğulayıb.

Paşinyanın etirafı...

pozmaq və ya Rusiya hərbi kontingentini ölkədən çıxarmaq niyyətində deyil. "Bəli, bizim parlament Avropa İttifaqına üzvlüklə bağlı qanun layihəsini qəbul edib və biz Aİ ilə çox sıx əməkdaşlıq qurmuşuq. Amma bu, o demək deyil ki, biz Rusiya ilə münasibətləri pozmağa çalışırıq. Bizim xarici siyasətimiz tarazlaşdırılmış və çoxşaxəlidir. Bu, bizim strateji yanaşmamızdır".

Yeni "xəbərdarlıq" isə yəqin ki, zərurətdən irəli gəlir - Moskva yenidən İrəvana mesaj verir. Hazırkı situasiya münasibətlərin pozulması üçün münbit zaman deyil - ən azından İrəvan üçün Qərb perspektivi hazırda real çıxış yolu deyil. Ermənistan daha çox bölgədə təhlükəsizliyin təmininə töhfə verməyə, sülhə imzalamaya köklənmişdir...

SADİQ

Avropa Parlamenti Gürcüstana qarşı...

Gürcüstanda "Xarici təsir şəffaflığı haqqında" qanun qəbul edildikdən sonra Qərbin bu ölkəyə təzyiqləri xeyli artıb. Buna səbəb sözügedən qanunun Qərb dairələrinin və ölkə müxalifətinin kəskin etirazlarına səbəb olmasındır. Ötən ilin əvvəllərindən sözügedən qanun səbəbindən tərəflər arasında soyuqluq yaranıb.

Qəbul edilən növbəti qətnamənin səbəbi nədir?

AP-nin Gürcüstana "qeyd-şərtsiz" tələbi...

Qərbin Gürcüstana təzyiqləri hələ də davam edir. Belə ki, bugünlərdə Avropa Parlamenti Gürcüstana bağlı yeni qətnamə layihəsini qəbul edib. "Gürcüstanda media azadlığı, xüsusən də Mzia Amaqlobelinin işi" adlı qətnamənin lehinə 324, əleyhinə 25 deputat səs verib, 87 deputat isə bitərəf qalıb. Qətnaməyə əsasən, Avropa Parlamenti jurnalist Mzia Amaqlobelinin dərhal və qeyd-şərtsiz azad edilməsi, "FARA" qanunun qəbulundan sonra mətbuata təzyiqlərin azaldılması, qrantlarla bağlı qanuna dəyişikliklərin olumasını tələb edir.

Xatırladaq ki, "Batumelebi" və

"Netgazeti"-nin təsisçisi və direktoru Mzia Amaqlobeli yanvarın 11-də axşam saatlarında Batumi polis binası yaxınlığında keçirilən etiraz aksiyası zamanı saxlanılıb. Batumi Şəhər Məhkəməsi onun barəsində həbs qətimkan tədbiri seçib. Qərar hakim Nino Saxelaşvili tərəfindən verilib. M.Amaqlobeli Cinayət Məcəlləsinin 353-cü, yəni polis əməkdaşına hücum etmə maddəsi ilə ittiham olunub. O, aksiya zamanı Batumi polis reisini İrakli Dqebuaşviliyə üzünə yumruq vurub. Gürcüstanın "İmedi" televiziya kanalının yayımladığı kadrlarda M.Amaqlobelinin Batumi polis reisini yumruqla vurma

görünür.

Media qurumunun rəhbərinin həbsdən sonra bir sıra Avropa ölkələrindən və beynəlxalq təşkilatlardan M.Amaqlobelinin azadlığa buraxılması barədə Gürcüstan hökumətinə çağırışlar edilsə də, nəticə verməyib. Bu səbəbdən Avropa Parlamenti belə bir qətnamə qəbul edilməsinə qərar verib. Onu da bildirək ki, bu, təşkilatın Gürcüstana qarşı qəbul etdiyi ilk qətnamə deyil. Məsələn, ötən il oktyabrın 9-da qəbul edilmiş qətnaməyə 495 üzv lehinə, 73-ü əleyhinə səs verib, 86-sı isə bitərəf qalıb. Qətnaməyə əsasən, Avropa Parlamenti Gürcüstanda "de-

mokratiyanın azalması"nın dərin təəssüf hissi keçirib və Avropa İttifaqını Bidzina İvanişviliyə və Gürcüstanda demokratiyaya xələl gətirən bütün şəxslərə qarşı şəxsi sanksiyalar tətbiq etməyə çağırıb. Gürcüstan hakimiyyəti isə bu qətnamələri qeyri-obyektiv hesab edir.

Xatırladaq ki, Gürcüstanın Qərbə münasibətlərinin gərginləşməsinə səbəb olan "Xarici təsir şəf-

fəfligi haqqında" qanunun qəbul olunması sırf milli maraqlara yaranan təhdidlərin qarşısını almaq zərurəti ilə bağlıdır. Qanuna əsasən, illik gəlirinin 20 faizdən çoxunu xarici dövlətlərdən, beynəlxalq təşkilatlardan, Gürcüstan vətəndaşı olmayan qurum və şəxslərdən əldə edən və dövlət tərəfindən təsis edilməyən media orqanları və QHT-lər Gürcüstandakı "xarici gücün maraqlarını güdən təşkilat" ki-

mi reyestrə daxil edilir. Reyestrə daxil olmayanlar isə maliyyə sanksiyaları gözləyir. Lakin onun normaları fiziki şəxslərə şamil edilmir. Gəlirlərinin 20 faizdən çoxu xaricdən gələn qeyri-kommersiya hüquqi şəxslər və mətbuat orqanları qanunun təsir dairəsinə daxil deyil. Gürcüstan hakimiyyəti verdiyi şərhlərdə bəyan edib ki, ölkənin milli maraqları bu qanunun qəbul olunmasını zəruri edib.

Rəsmi Tbilisi mövqeyini dəyişməyib

Gürcüstana qarşı "MEGOBARI aktı"-nı qəbul edib. Sənəddə Gürcüstanda demokratik geriləmənin olduğu, bu səbəbdən Gürcüstan hökumətinin fəaliyyətinə və onun Rusiya ilə, eləcə də "digər avtoritar rejimlərlə" əlaqələrinə nəzarətin gücləndirilməsi çağırışı edilib.

Bütün bunların fonunda Gürcü-

cüstanda keçirilmiş parlament seçkilərində hakim partiya qalib gəlib. Xarici dairələr və yerli müxalifət seçkilərinin nəticələrinə etiraz etsələr də, vəziyyət dəyişməyib. Gürcüstan hakimiyyəti ilə Qərb ölkələri və təşkilatları arasında soyuq münasibət hələ də davam edir.

N.BAYRAMLI

“Yeni Azərbaycan” qəzetinə abunə olmaq istəyənlər aşağıdakı yayım şirkətləri ilə əlaqə saxlaya bilərlər:

“Azərpoçt” MMC PDM- 0125984955, 0552004544
“Azərmetbuatıyımı” ASC - 0124411991, 0124404694
“Soma” MMC - 0125940252, 0503336969
“PressInform” MMC - 0703400100, 0504560835
“Qaya” MMC - 0125667780, 0502352343
“Qasid” MMC - 0124931406, 0124938343

F.Ş.Ruhid Hüseynov - 0124349301, 0505357898
“Ziya LTD” MMC - 0124977696, 0503067744

6 aylıq abunə - 79,20 AZN
12 aylıq abunə - 158,40 AZN

Azərbaycan tarixşünaslığının banisi...

Abbasqulu ağa Bakıxanovun doğum günüdür

Maarifçi-ədəbi mühitində dərin iz qoyan bu ictimai xadim, şair və alim bütün dövrlərdə xatırlanacaq zəngin irs yaradıb. O, dərin zəkası, ensiklopedik biliyi ilə öz dövründə rus və Avropa alimləri, söz, fikir adamları ilə bir sırada dayanıb. Bu gün Azərbaycan ictimai fikrinin inkişafında müstəsna xidmətləri olan Abbasqulu ağa Bakıxanovun doğum günüdür.

Doğrudur, Mirzə Camal Cavanşir, Mirzə Adıgözəl bəy, İskəndər bəy Hacınski, Kərim ağa Fətəh, Mirzə Əhməd Mirzə Xudaverdi oğlu, Mirzə Kazım bəy kimi şəxslər də tarixçiliyimizin yaranmasında, təşəkkül tapmasında böyük xidmətlər göstərirlər. Lakin bu bir faktır ki, Abbasqulu ağa Bakıxanov “Gülüstanı-İrəm” əsəri ilə Azərbaycan tarixşünaslıq elminin əsasını qoyub.

Abbasqulu ağa Bakıxanov 1794-cü il iyun ayının 21-də Bakı şəhəri yaxınındakı Əmircan kəndində zadəgan ailəsində dünyaya göz açıb. Səkkiz yaşına qədər Bakıda yaşayıb. Atası Mirzə Məhəmməd 1802-ci ildə xanlıq taxtı uğrunda mübarizədə əmisi oğlu Hüseynqulu xana məğlub olur və ailə məcbu-

rən Qubaya, vaxtilə Fətəli xanın ona bağışladığı Əmsar kəndinə köçür. Gənc Abbasqulu ağa yarımçıq qalan təhsilini də məhz burada başa vurur. Ərəb, fars dillərini, ədəbiyyatı və ilahiyatı dərin-dən öyrənir. Rusların Qafqazı işğal etməsinin ardından isə Tiflisdə yerləşən canişinliyə xidmətə çağırılır. General Yermolov 1819-cu ildə onu Tiflis şəhərinə-Qafqaz Baş Hərbi İdarəsində Şorq dilləri tərcüməçisi vəzifəsinə dəvət edir. O, 26 il bu vəzifədə çalışır.

Bakıxanov məmur olmaqla bərabər, 20 ildən çox səmərəli elmi və bədii yaradıcılıqla məşğul olub. O, həm də Azərbaycanda maarifçi realizmin inkişafında mühüm rol oynamış müfəkkir ədiblərimizdəndir. Müxtəlif illərdə yazdığı “Qanuni-Qüdsi”, “Əsrarül-məlküt”, “Təhzi-bül-əxlaq”, “Eynül-mizan”, “Gülüstanı-İrəm” kimi əsərləri onun ensiklopedik zəka sahibliyi olduğunu göstərir.

Bakıxanovun birinci elmi əsəri fars dilinin qrammatikasına aid “Qanuni-Qüdsi” (“Müqəddəs qanunlar”) kitabıdır. Əsər kiçik, ancaq dərin məzmunlu girişdən, “Hərflər”, “Kəlmələr” və

“Cümlə” adlı üç fəsildən ibarətdir.

Görkəmli alim coğrafiya və astronomiya elmləri ilə də maraqlanıb. Coğrafiya elminə aid “Kəşfül-qəraib” (“Qərribə kəşflər”) və “Ümumi coğrafiya” adlı iki kitab ərsəyə gətirib.

Pedaqoji fəaliyyətlə də məşğul olan Bakıxanov uşaq və gənclərin tərbiyəsi ilə bağlı mülahizələrini “Təhzi-bül-əxlaq” (“Əxlaqın tərbiyəsi”) əsərində qələmə alıb. Cəmiyyət haqqında ki fikirlərini sistemli şəkildə şərh edən müəllif əsərində gənclər arasında lazımi əxlaq normalarına riayətdən söz açıb. Ədibin ikinci pedaqoji əsəri “Kitabi-nəsihot” və ya “Nəsihotnəma”dır. 102 nəsihot yer aldığı əsər müəllifin kiçik müqəddiməsindən sonra dini nəsihotlərlə başlanır. Əsərdə dövlət başçısına, ata-anaya, böyüklərə ehtiramın və cəlbliyindən söz açılır, həyat və məişət məsələləri ilə əlaqədar əxlaqi nəsihotlər verilir.

Bakıxanovun tarix elmimizə bəxş etdiyi ən dəyərli hədiyyəsi isə uzun illər üzərində işlədiyi, 1841-ci ildə başa

çatdırdığı “Gülüstanı-İrəm” (“Cənnət Gülüstanı”) əsəridir. Özünün yazdığı kimi, “Gülüstanı-İrəm” uzun illər davam edən məşəqqətli zəhmətin “barı” idi. Məhz bu əsərə görə müəllif Azərbaycanın ilk tarixçi alimi hesab edilir.

Azərbaycan və Dağıstan xalqlarının tarixindən bəhs edən “Gülüstanı-İrəm” əsəri olduqca zəngin mənbədir. Müəllif əsəri yazarkən tarixi abidələri, qədim sikkələri, padşah və xanların formalarını, dini kitabları, “Avesta”-nı, soyxalın yol qeydlərini və s. dərinləndirib.

Bakıxanov ömrünün sonlarında Yaxın Şərqi səyahətə çıxır. 1847-ci ildə Məkkədən Mədinəyə gedərkən Vadiyə-Fətimə adlanan yerdə vəba xəstəliyinə tutulub vəfat edir və həmin yerdə dəfn edilir.

Yeganə BAYRAMOVA

Bədən və ruhun harmoniyası!

Faydaları saymaqla bitməyən Yoqa elmi

Bədən, nəfəs, ağıl, ürək və ruh arasında harmoniyanın təşkilinə yönəlmiş mənəvi nizam deyəndə ağıla gələn ilk elm Yoqadır. Yoqa ağıl və bədən, insan və təbiət arasında mükəmməl bir əhəng olduğunu göstərir. Əsası qədim Hindistan mədəniyyətinə dayanan bu elm həm fiziki, həm də zehni sağlamlığı dəstəkləyən təcrübədir.

Günəşin fəallığı ilə bağlı olan tarix...

İyunun 21-i Beynəlxalq Yoqa Günü kimi qeyd olunur. Bu gün 2014-cü ildə BMT-nin Baş Assambleyasının qətnaməsi ilə təsis edilib və əsas məqsədi dünya ictimaiyyətinə yoqanın üstünlükləri haqqında məlumatlandırmaqdır. Bayram ilk dəfə 2015-ci ildə qeyd edilib və tarixin seçimi isə Hindistanın Baş Naziri Narendra Modiyə məxsusdur. Bu da təsadüfi deyil. Hindistan yoqanın vətənidir və bu təlim orda qədim zamanlardan mövcuddur. Tarixin seçimi isə Yer kürəsinin yarısı üçün ilin ən uzun gününün üzərinə düşüb. Bu tarix Günəşin fəallığı ilə bağlıdır, bir çox xalqlar üçün müəyyən əhəmiyyətə malikdir və yay gündönümü günü kimi də məlumdur.

Ətraf ələmlə əhənglik təşkil etmək...

Çoxdandır ki, müxtəlif ölkələrdə insanların dünyaya baxışının və özünü-təkamülləşdirmənin xüsusi forma-

ni normal vəziyyətə gətirmək, ya da onu mükəmməlləşdirməkdir. Digər bir qism isə yoqa sayəsində ətraf ələmi fərqli qəbul etməyə başlayır və həyatın gerçəkliklərinə başqa cür yanaşır.

Hər insan, yoqa təcrübəsinə ciddi yanaşmaqla, burada özü üçün ona lazım olanı tapır. Xüsusən də bu gün, yoqanın bir neçə istiqamətlərinin mövcud olduğu dövrdə. Daxili əhəngi öldürmək, ətraf ələmlə əhəng təşkil etmək, orqanizmin fiziki və ruhsal təkamülləşdirilməsi kompleks hərəkətlər təcrübəsi vasitəsilə baş verir.

Kökləri induizm-dən gələn yoqa təcrübəsi buddizm də bağlıdır, onun əsas məqsədi - hərtərəfli harmoniyadır. Avropa və Amerikada qədim hind məktəblərinə maraq XIX əsrdə meydana gəlib, bu təlimin populyarlaşması isə artıq XX əsrə təsadüf edir. Hazırda bütün dünyada yoqa həvəskarlarının sayı davamlı sürətdə artmaqdadır.

Yoqanın faydaları nələrdir?

Müntəzəm olaraq yoqa ilə məşğul olmaq bədənin, zehnin və ruhun harmoniyasını təmin edərək ümumi rifahı artırır. Bundan başqa, yoqa bədən elastikliyi artırır, əzələ gücünü yaxşılaşdırır, duruşu düzəldir, ağ-

rıları azaldır, çəki idarəsinə yardım edir, ürək-damar sağlamlığını dəstəkləyir. Eyni zamanda, bəzi yoqa hərəkətləri həzmə yaxşılaşdırır və bağırsaq funksiyalarını nizamlayır, zehni sakitləşdirərək və stressi azaldaraq immun sistemini gücləndirir, yuxunu yaxşılaşdırır. Yoqanın uşaqlara da faydası böyükdür. Belə ki, uşaqlarda stress və təzyiq azalır, diqqət və yaddaş artırır.

Qeyd edək ki, yoqa, meditasiya ilə birləşdirildikdə daha böyük təsir göstərir. Göründüyü kimi, yoqa fiziki, zehni və ruhi sağlamlıq üçün əvəzolunmaz bir vasitədir. Həyat keyfiyyətini artırmaq, stressi azaldıb daxili harmoniya yaratmaq istəyənlər üçün yoqa müntəzəm təcrübə olaraq tövsiyə edilir. Hər yaşda insanlar üçün uyğun olan bu qədim praktika, sağlam və balanslı həyat üçün ideal bir yoldur.

Yeganə BAYRAMOVA

Azərbaycan millisi dünya çempionatında mübarizəni dayandırdı

Azərbaycan millisi Macarıstanın paytaxtı Budapeştdə təşkil olunan cüdo üzrə dünya çempionatında mübarizəni dayandırıb. Apasport.az xəbər verir ki, komanda 1/8 finalda Almaniyaya məğlub olub - 1:4.

Bu görüşdə yeganə qələbəni Zelim Kotsoyev (90 kq) qazanıb. O, Erik Abramovu məğlub edib. Qeyd edək ki, Azərbaycanı mundialda 10 çəki dərəcəsinə 13 cüdoçu (9 kişi, 4 qadın) fərdi ya-

rılarda təmsil edib. Milli üzvlərindən Zelim Tçkayev (81 kq), Elcan Hacıyev (90 kq) və Zelim Kotsoyev (100 kq) bürünc medal qazanıblar.

“Sabah”ın yeni baş məşqçisi müəyyənləşib

“Sabah” komandasının yeni baş məşqçisi müəyyənləşib. Klubdan AZƏRTAC-a bildirilib ki, litvalı mü-təxəssis Valdas Dambrauskas 3 illik müqavilə bağlanıb. Dambrauskas baş məşqçi karyerası ərzində Litvanın “Ekranas” (2013-2014), “Jalgiris” (2014-2017), Latviyanın RFS (2017-2020), Xorvatiyanın “Qoritsa” (2020-2021), “Hayduk” (2021-2022), Bolqarıstanın “Ludogorets” (2021), Yuna-

nistanın “OFİ Krete” (2022-2023) və Macarıstanın “Dyosdyor” (2025) klublarında çalışıb.

Valdas Dambrauskas baş məşqçi kimi bir dəfə Bolqarıstan çempionu (2020/21), iki dəfə Litva çempionu (2014/15, 2015/16), bir dəfə Latviya Kubokunun (2018/19), üç dəfə Litva Kubokunun (2014/15, 2015/16, 2016/17), bir dəfə Xorvatiya Kubokunun (2021/22), iki dəfə Litva Superkubokunun (2015/16, 2016/17), bir dəfə isə Bolqarıstan Superkubokunun (2021/22) qalibi olub.

“Arsenal” “Çelsi”nin futbolçusunu istəyir

Londonun “Arsenal” klubu hücum xəttini gücləndirmək istəyir. London klubu diqqətini “Çelsi”nin cinah oyunçusu Noni Maduekeyə yönəldib. Bu barədə “Daily Telegraph” portalı məlumat yayıb. “Çelsi” oyunçunu satmağı arzulamır, lakin yüksək təklif gələrsə, qərarını dəyişə bilər. Ötən mövsüm 23 yaşlı hücumçu ko-

mandasının həyətində 41 oyun keçirib, 11 qol vurub və 5 məhsuldar ötürmə edib. Futbolçunun klubla müqaviləsi 2030-cu ilin yayına kimi nəzərdə tutulub və onun bazar qiyməti 40 milyon avrodur.

Qalatasarayın 25-ci çempionluğu üçün xatirə pulu buraxılır

Türkiyə Xəzinə və Maliyyə nazirliyinin xəbərxanası “Qalatasaray” klubunun 25-ci Türkiyə çempionluğu münasibətilə xüsusi xatirə pulu buraxır. Apasport.az xəbər verir ki, bu çərçivədə cəmi 5 min ədəd xatirə pulu hazırlanacaq. Məhdud sayda istehsal ediləcək bu pullar 2250 türk lirası dəyərində satışa çıxarılaçaq. Həm “Qalatasaray” azarkeşləri, həm də kolleksiyaçılar üçün xüsusi maraq doğuran xatirə pullar yaxın günlərdə rəsmi satış kanalları vasitəsilə təqdim olunacaq.

“Araz-Naxçıvan” iki futbolçu ilə yeni müqavilə imzalayıb

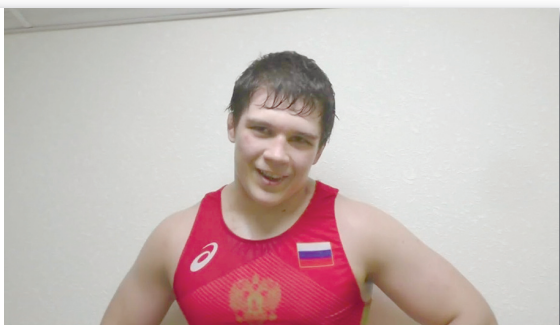
AZƏRTAC klubun rəsmi saytına istinadən xəbər verir ki, ötən mövsüm də komandanın heyətində yer alan Elçin Mustafayev və Turan Vəlizadə daha 1 il müddətinə “qırmızı-ağlar”ın formasını geyinəcək. Qeyd edək ki, buna qədər baş məşqçi Elmar Baxşıyevlə yanaşı, İsoff Paro, Ömər Buludov, Kristian Avram, Tərlan Əhmədli, Ürfan Abbasov, Slavik Alxasov, Qara Qarayev, Bəxtiyar Həsənzadə, Ülvü İsgəndarov, Vandersson Melo, Ramon Maçado və Nuno Rodriqeslə başa çatan müqaviləni yeniləyən, Bar Koen, Bruno Franko, Simakala Ba-Muakani transfer edən “Araz-Naxçıvan”

Vadim Abdullayev, Sezar Meza Kolli, Karlos Jatoba, Bernardo Dias və Miço Kuzmanoviçlə yollarını ayırıb.

AMADA güləşçimizi 36 aylıq diskvalifikasiya edib

Azərbaycan Milli Antidoping Agentliyi (AMADA) güləşçi Aslan Abakarovu 36 aylıq diskvalifikasiya edib. Apasport.az xəbər verir ki, buna idmançıdan analizdə qadag?an edilmis? maddə və ya onun metabolitləri, markerlərinin mö?vcudluğ?u və idmançı?ı tərəfindən qadag?an edilmis? maddə, qadag?an edilmis? u?suldan istifadə və ya istifadə cəhdi səbəb olub. Fevralın 7-də tərtib edilən sanksiyanın müddəti 2028-ci il fevralın 7-də başa çatacaq.Qeyd

edək ki, 21 yaşlı güləşçi 2024-cü ilin dekabrında keçirilmiş Azərbaycan çempionatında 97 kq çəki dərəcəsinə bürünc medal qazanıb.

Təsisçi:
Yeni Azərbaycan Partiyası
Baş redaktor:
Alqış HƏSƏNOĞLU

www.yeniazərbaycan.com
mail@yeniazərbaycan.com
Ünvan: Bakı - AZ-1000. Üzviyyətli Hacıbəyli - 66

Telefonlar:
598-37-76, 498-82-21
498-81-24, 498-19-84

İndeks: 67100
Lisensiya: N-B-317
Tiraj: 5006
Sifariş: 1271

“Kapital Bank” ASC-nin Nərimanov rayonu filialı
h/h - 33080019443900419109
kod - 200093
VÖEN - 1500486601

Qəzet “Yeni Azərbaycan”ın bilgisayar mərkəzində yığılıb, səhifələnilir və “Azərbaycan” nəşriyyatında ofset üsulu ilə çap edilir.

Qəzet 1993-cü ilin aprel ayında nəşr olunur. Məsul nəvbətçi:

Yeganə Bayramova

Allah rəhmət eləsin!

“Yeni Azərbaycan” qəzetinin kollektivi AMEA-nın Respublika Seysmoloji Xidmət Mərkəzinin kollektivi Mərkəzdə baş direktoru Qurban Yetimeşliyə bacısı HƏQİQƏT XANIMIN vəfatından kədərli olduğunu bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.